

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

โครงการพัฒนาระบบกำหนดทิศทางภูมิศาสตร์ของสุนัขจรจัด

จัดทำโดย นายศิวัช ไม้สนธิ์
ตำแหน่งนายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มควบคุมและพักพิงสุนัข สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๗
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

โครงการพัฒนาระบบกำหนดพิกัดทางภูมิศาสตร์ของสุนัขจรจัด

จัดทำโดย นายศิระ ไม้สนธิ
ตำแหน่งนายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มควบคุมและพักพิงสุนัข สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักงานมัย

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๗
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(นางเบญจวรรณ ลิขณาสัย)

ผู้อำนวยการสำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข
สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร

บทสรุปผู้บริหาร

ศูนย์ฯ จัดในเขตกรุงเทพมหานครที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะ เช่น วัด ตลาด ชุมชน โรงเรียน สร้างผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน และมีข้อร้องเรียนมายังกรุงเทพมหานครให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา เฉลี่ยปีละประมาณ ๔,๕๐๐ คำร้อง และจากการศึกษาข้อมูลย้อนหลังเป็นเวลา ๕ ปี เรื่องร้องเรียนในแต่ละปีลดลงเพียงเล็กน้อย ที่มาของเรื่องร้องเรียน (ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘) แบ่งเป็น ๓ ช่องทาง คือ ประชาชนแจ้งทางโทรศัพท์มากที่สุดยี่สิบกว่าเปอร์เซ็นต์ (ประเวศ) จำนวน ๒,๙๒๙ คำร้อง แจ้งผ่านทางศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ๑๕๕๕ จำนวน ๖๗๗ คำร้อง และเป็นบันทึกขอความร่วมมือ จากหน่วยงานอื่นๆ จำนวน ๔๕๓ คำร้อง จะเห็นว่าประชาชนเลือกช่องทางการร้องเรียนมาที่หน่วยที่รับผิดชอบมากที่สุด สาเหตุของปัญหาจากศูนย์ฯ จัดที่ประชาชนระบุไว้ (ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘) จัดเป็น ๓ กลุ่มปัญหา คือ เหตุเดือดร้อนรำคาญทั่วไป จำนวน ๓,๖๖๙ คำร้อง ศูนย์ฯ ร้ายหรือถูกศูนย์ฯ กัด จำนวน ๑๔๘ คำร้อง และสงสัยศูนย์ฯ เป็นโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๒๙ คำร้อง เฉพาะในส่วนของปัญหาศูนย์ฯ จัดเป็นโรคพิษสุนัขบ้าในกรุงเทพมหานคร พบได้สูงกว่าจังหวัดอื่นๆ ถือเป็นโรคติดต่อที่มีความรุนแรง มีสุนัขเป็นพาหะนำโรคมาน่ากลัวกว่าร้อยละ ๙๐ เมื่อโดนสุนัขกัด ในคนที่รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจนถึงขั้นแสดงอาการ จะทำให้เสียชีวิตโดยไม่มีทางรักษา

สาเหตุที่จำนวนเรื่องร้องเรียนในแต่ละปียังคงมีเป็นจำนวนมาก ทั้งที่สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุขสำนักงานมี มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาศูนย์ฯ จัดและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ด้วยการณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยงเป็นประจำทุกปี การระดมผ่าตัดทำหมันให้กับสุนัขและแมว โดยเป็นการให้บริการฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย ออกหน่วยเคลื่อนเข้าไปอำนวยความสะดวก และง่ายต่อการเข้าถึงบริการ และการเข้าตรวจสอบพื้นที่ที่ได้รับเรื่องร้องเรียนและจับสุนัขออกจากพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง การศึกษาข้อมูลเรื่องร้องเรียนปัญหาศูนย์ฯ จัดย้อนหลัง เพื่อดูพื้นที่ที่มีการร้องเรียนซ้ำๆ บ่อยๆ หรือบริเวณที่มีการกระเจกตัวของเรื่องร้องเรียนอันหมายถึงมีสุนัขจรจัดอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่สามารถทำได้โดยง่ายเนื่องจากเป็นการจัดเก็บข้อมูลแบบแฟ้มเอกสารจำนวน ๕๐ แฟ้ม แยกตามพื้นที่สำนักงานเขต และไม่สามารถระบุอ้างอิงเลขที่บ้านได้แบบทะเบียนราษฎร อันเนื่องมาจากเป็นพื้นที่สาธารณะ ทำให้ข้อมูลเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ประมวล วิเคราะห์วางแผนงานในอนาคตได้

ปัจจุบันเทคโนโลยีการระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ด้วยอุปกรณ์ GPS เริ่มมีการนำมาใช้อย่างกว้างขวางและแพร่หลาย มีราคาถูกลง มีเทคโนโลยีการระบุพิกัดที่ให้ผลแม่นยำขึ้น และเริ่มเป็นอุปกรณ์มาตรฐานในโทรศัพท์มือถือ หรือคอมพิวเตอร์แบบมือถือแทบทุกรุ่น GPS จึงเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรามากขึ้น มีการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อใช้งาน GPS ให้แสดงผลตำแหน่งต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ปั๊มน้ำมัน ห้างสรรพสินค้า เส้นทางจราจร การสืบค้นสถานที่ การคำนวณเวลาในการเดินทาง เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานโทรศัพท์มือถือ แนวคิดการประยุกต์ปรับเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูลเรื่องร้องเรียนปัญหาศูนย์ฯ จัดจากระบบแฟ้มเอกสาร ซึ่งมีความยุ่งยากในการระบุตำแหน่งบนพื้นที่สาธารณะ มาเป็นระบบระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ด้วย GPS จะให้ผลที่แม่นยำ มีดัชนีอ้างอิงตำแหน่ง และนำมาแสดงบนแผนที่กรุงเทพมหานครได้ การนำมาประยุกต์ใช้กับการระบุพิกัดถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัดที่ได้รับร้องเรียนจากประชาชน จะเป็นการเก็บข้อมูลพื้นที่เรื่องร้องเรียนปัญหาศูนย์ฯ จัดแนวใหม่ แสดงผลเป็นแผนภาพ สามารถมองเห็นการกระเจกตัวของถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัดได้ชัดเจน ใช้ประมวลผลการดำเนินงานได้ จะส่งผลดีต่อการ

ปฏิบัติงาน ง่ายต่อใช้งานของบุคลากรทุกระดับ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตลอดจนสามารถสร้างมาตรการ
ป้องกันข้อผิดพลาด

ในระบบของการระบุพิกัดด้วย GPS จำเป็นต้องมี

๑. อุปกรณ์ประเภทมือถือหรือแท็บเล็ต ที่มี GPS เป็นองค์ประกอบ ติดตั้งไว้บนรถจักรยาน
ใช้สำหรับระบุพิกัด และการนำเข้าข้อมูล
๒. โปรแกรมการจัดการ เพื่อการนำเข้าข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการแสดงข้อมูล
๓. พื้นที่เก็บสำรองข้อมูลเพื่อการเรียกขึ้นมาใช้งาน
๔. ค่าเช่าใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการเข้าถึงโปรแกรมการใช้งาน

ประโยชน์ของการมีข้อมูลพื้นที่เรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัด ด้วยระบบเทคโนโลยีการระบุ
พิกัดทางภูมิศาสตร์ จะช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยใช้โปรแกรมการจัดการเป็นศูนย์กลางข้อมูล ที่ผู้มี
สิทธิ์ใช้งานโปรแกรม จะสามารถเข้าถึงข้อมูลเรื่องร้องเรียนได้ในทันทีที่มีการนำเข้าข้อมูลจากทุกที่และทุกเวลา
ดีกว่าการใช้บุคลากรเป็นผู้รวบรวมข้อมูล จึงเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าเนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีมีราคาถูกลง ได้
ประโยชน์จากข้อมูลถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัด จะช่วยในการจัดทำแผนกิจกรรมเชิงรุกเข้าไปในพื้นที่ได้เร็วขึ้น เช่น
การจัดหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่เข้าไปผ่าตัดทำหมันและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยง จะ
ช่วยป้องกันการเพิ่มจำนวนของสุนัขจรจัด ป้องกันไม่ให้กลายเป็นเรื่องร้องเรียนขึ้นมาได้ในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่องโครงการการพัฒนาระบบกำหนดพิภตทางภูมิศาสตร์ของ
สุนัขจรจัด ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักรบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๗ สถาบัน
พัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ รายงานนี้สำเร็จลุล่วงเป็นฉบับสมบูรณ์
ด้วยด้วยความอนุเคราะห์ของผู้อำนวยการสำนักงานสัตวแพทยสาธารณสุข สำนักอนามัย (นางเบญจวรรณ
สิขมณาสัย) ที่รับเป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำที่ดีในการจัดทำรายงาน ได้รับการอนุเคราะห์ข้อมูลเรื่องสุนัข
จรจัด จากกลุ่มควบคุมและพิภตพิภตสุนัข สำนักงานสัตวแพทยสาธารณสุข สำนักอนามัย และองค์ความรู้จาก
อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรการฝึกอบรมหลักสูตรนักรบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๗ ทุกท่าน จึงขอแสดง
ความขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และขอพร้องพิภตผลาดใดๆที่ปรากฏอยู่บนรายงานฉบับนี้ ผู้จัดทำขออ้อมรับพิภต
และขออภัย ในสิ่งที่เกิดขึ้น

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	
กิตติกรรมประกาศ	
หลักการและเหตุผล	๑
สถานการณ์และสภาพปัญหา	๑
คำอธิบายศัพท์	๖
การวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์	๖
ประเมินสภาพแวดล้อมภายใน	๖
จุดแข็ง (Strengths)	๖
จุดอ่อน (Weaknesses)	๗
ประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก	๘
โอกาส (Opportunities)	๘
อุปสรรค (Threats)	๘
แนวทางและข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา	๙
วัตถุประสงค์	๑๑
เป้าหมาย	๑๑
ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ	๑๑
แนวทางการดำเนินงาน	๑๑
ระยะเวลาดำเนินการ	๑๒
งบประมาณ	๑๒
แผนการปฏิบัติงาน	๑๓
แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๑๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๔
การประเมินผล	๑๔
บรรณานุกรม	๑๕

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๑ การสำรวจจำนวนสุนัข ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ	๒
ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนตามช่องทางการแจ้งปัญหาสุนัขจรจัดในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘	๓
ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนของประชาชนแจ้งสาเหตุของปัญหาสุนัขจรจัด ในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘	๔
ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดในเขตกรุงเทพมหานคร แยกตามพื้นที่สำนักงานเขตที่พบมากที่สุดสิบอันดับในปีพ.ศ. ๒๕๕๘	๔

การพัฒนาระบบกำหนดพิกัดทางภูมิศาสตร์ของสุนัขจรจัด

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์และสภาพปัญหา

สุนัขจรจัดที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร สร้างปัญหาการดำรงชีวิตตามปกติของประชาชนในหลายๆด้าน เช่น ความสกปรก ส่งเสียงรบกวนยามวิกาล เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เห็บหมัด กัดขวางทางสัญจร ทำลายทรัพย์สิน คุ้ยขยะหรือทำร้าย ตลอดจนเป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าที่สามารถติดต่อถึงคน และเมื่อผู้ได้รับเชื้อโรคถึงขั้นแสดงอาการ จะไม่มีทางรักษาและเสียชีวิตในที่สุด ในแต่ละปีจะมีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสุนัขจรจัดสร้างปัญหาให้การดำรงชีวิต และแจ้งร้องเรียนมายังกรุงเทพมหานครให้ดำเนินการแก้ไข ประมาณ ปีละ ๔,๕๐๐ คำร้อง มีกลุ่มควบคุมและพักพิงสุนัขสำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัด โดยจัดเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบตามพื้นที่ร้องเรียน และเมื่อพบสุนัขจรจัดไม่เหมาะสมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในถิ่นที่อยู่เดิม จะดำเนินการจับสุนัขจรจัดเหล่านั้นออกจากพื้นที่ นำมาไว้ที่ศูนย์ควบคุมสุนัขกรุงเทพมหานคร (ประเวศ) สุนัขจะเข้าสู่กระบวนการกักกันโรค เป็นเวลา ๑๔ วัน สุนัขจรจัดจะได้รับผ่าตัดทำหมัน ฉีดป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และหากไม่มีเจ้าของมาติดต่อรับคืน สุนัขจรจัดจะถูกส่งไปยังศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อรับการฟื้นฟูสุขภาพ สร้างความคุ้นเคย ฝึกการเชื่อฟังคำสั่งเบื้องต้น และรอโอกาสจากผู้ใจบุญมารับไปอุปการะ นอกเหนือจากการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดตามข้อร้องเรียนของประชาชนแล้ว สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุขยังดำเนินการเชิงรุกที่ต้นเหตุของปัญหา ได้แก่การระดมผ่าตัดทำหมันให้กับสุนัขและแมวเพื่อหยุดยั้งอัตราการเกิดใหม่ การรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสุนัข แมว และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่นๆ การออกสอบสวนโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เกิดโรค ตลอดจนการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากผลการชันสูตรโรคพิษสุนัขบ้าพบว่ามากกว่าร้อยละ ๙๐ มีสุนัขเป็นพาหะนำโรค

สำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข มีหน้าที่รับผิดชอบเชื่อมโยงตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๗๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑. มหานครปลอดภัย ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมืองอาหารปลอดภัย เป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑.๖.๒ อัตราผู้ป่วยตายด้วยโรคติดต่อที่สำคัญในเขตเมืองไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ มีตัวชี้วัดของเป้าประสงค์ ค่าเป้าหมายปี ๒๕๖๐ ให้มีอัตราผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ไม่เกิน ๐.๑ ต่อแสนประชากร และต้องดำเนินการกวาดล้างโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามเป้าประสงค์ที่องค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ได้กำหนดไว้ ประกอบกับต้องดำเนินการในเรื่องการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสุนัข โดยเฉพาะเรื่องร้องเรียนฯ ที่มีการร้องผ่านทาง ๑๕๕๕ มีสถิติของเรื่องร้องเรียนฯ เฉลี่ยปีละ ๔,๕๐๐ เรื่อง โดยดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนฯ ผ่านทางช่องทางดังกล่าว นอกจากจะดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้รับบริการที่ร้องทุกข์เข้ามาแล้ว ยังต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานคร ที่กำหนดโดย กองกลาง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ : ระดับความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน/ผู้รับบริการ ที่มีมาถึง

กรุงเทพมหานคร ให้ได้ไม่น้อยกว่า ๙๕% และต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามหลักเมตตธรรม ซึ่งกิจกรรมหลักของสำนักงานสัตวแพทย์สาธารณสุข ประกอบไปด้วย

๑. คลินิกสัตวแพทย์ ๘ แห่ง ทำหน้าที่ให้บริการชุมชนใกล้เคียง เพื่อการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยง การตรวจวินิจฉัยโรคในสัตว์เลี้ยง การให้คำแนะนำ และการคัดกรองเฝ้าระวังโรคติดต่อที่จะติดต่อมาถึงคน

๒. การควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ทำหน้าที่ออกสอบสวนโรคในพื้นที่พบโรคพิษสุนัขบ้าให้ให้ทราบสาเหตุที่แท้จริง และค้นหาสัตว์หรือคนที่สัมผัสโรค สร้างภูมิคุ้มกันโรคให้สัตว์เลี้ยงในพื้นที่เกิดโรค และการเฝ้าระวังการระบาดของโรคในพื้นที่

๓. ศูนย์ควบคุมสุนัขกรุงเทพมหานคร (ประเวศ) ทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัด จัดเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบแก้ไขปัญหามาให้คำแนะนำการเลี้ยงสุนัขที่ถูกกระชากสายจูงปัญหาต่อผู้อื่นกับผู้อื่นอ้างเป็นเจ้าของสุนัข จับสุนัขออกจากพื้นที่มาไว้ในศูนย์ฯ การเลี้ยงดู กักกันโรค รอหาผู้ขอรับอุปการะ หรือส่งต่อไปยังศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดกรุงเทพมหานคร (อุทัยธานี)

๔. ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดกรุงเทพมหานคร (อุทัยธานี) ทำหน้าที่ฟื้นฟูสุขภาพสุนัขจรจัดที่ส่งไปจากกรุงเทพมหานคร ฟื้นฟูสุขภาพ สร้างความคุ้นเคย ฝึกสอนเบื้องต้น และรอส่งต่อไปให้กับผู้ประสงค์จะรับอุปการะ

ถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัดในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการผสมพันธุ์ เพิ่มจำนวนตามธรรมชาติ และมีการครอบครองอาณาเขต มักอาศัยอยู่ใกล้คนหรือชุมชน เพื่อสะดวกในการหาอาหารที่เหลือและทิ้งจากชุมชน รวมไปถึงได้รับความเอื้ออาทรจากผู้มีใจรักสัตว์ การครอบครองอาณาเขตก่อให้เกิดความเสี่ยง อันตราย ต่อทรัพย์สินหรือร่างกาย หรือเกิดความรังเกียจจากผู้จำเป็นต้องสัญจรผ่าน หรือผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง อ้างอิงจากการสำรวจจำนวนสุนัขมีเจ้าของและสุนัขไม่มีเจ้าของในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงปีพ.ศ. ๒๕๕๓ พบจำนวนสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร ตามที่แสดงในตารางที่ ๑ จะเห็นว่า สุนัขในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสุนัขมีเจ้าของ และสุนัขจรจัด มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงเวลา ๑๖ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๗ – พ.ศ. ๒๕๕๓) สุนัขมีเจ้าของเพิ่มขึ้น จาก ๒๗๗,๓๘๒ เป็น ๕๙๗,๓๕๗ ตัว เพิ่มขึ้น ๓๑๙,๙๗๕ ตัว หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑๕.๔ และสุนัขจรจัดเพิ่มขึ้นจาก ๔๗,๘๘๗ ตัวเป็น ๑๐๒,๔๙๐ ตัว เพิ่มขึ้น ๕๔,๕๙๓ ตัว หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑๔.๐

ตารางที่ ๑ การสำรวจจำนวนสุนัข ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ปี พ.ศ.	จำนวนสุนัขมีเจ้าของ(ตัว)	จำนวนสุนัขไม่มีเจ้าของ(ตัว)
๒๕๓๗	๒๗๗,๓๘๒	๔๗,๘๘๗
๒๕๓๘	๓๕๑,๙๑๒	๙๑,๔๘๒
๒๕๔๐	๔๖๔,๒๕๙	๑๑๕,๓๔๔
๒๕๔๑	๔๕๐,๑๔๒	๙๖,๓๒๑
๒๕๔๒	๕๒๓,๒๓๐	๑๑๐,๕๘๔
๒๕๔๙	๘๒๓,๕๐๓	-
๒๕๕๓	๕๙๗,๓๕๗	๑๐๒,๔๙๐

จำนวนสุนัขจรจัดที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะและสร้างปัญหาในด้านต่างๆ เป็นที่มาของเรื่องร้องเรียนของประชาชนให้กรุงเทพมหานครดำเนินการแก้ไข จากสถิติจำนวนเรื่องร้องเรียนของประชาชนเรื่องปัญหาสุนัขจรจัด ย้อนหลัง ๕ ปี (ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) ตามที่แสดงไว้ในตารางที่ ๒ จะเห็นว่าเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดมีแนวโน้มลดลงเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากกรุงเทพมหานครมีการระดมล่าตัดทำหมันสุนัขจรจัด เพื่อลดอัตราการตั้งท้องอย่างต่อเนื่อง และช่องทางที่ประชาชนเลือกในการร้องเรียนมาที่กรุงเทพมหานคร จะนิยมร้องเรียนมาที่ศูนย์ควบคุมสุนัขจรจัดกรุงเทพมหานครโดยตรง แสดงว่าประชาชนคาดหวังและเสาะหาหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อปัญหาโดยตรง มากกว่าแจ้งเป็นการร้องเรียนทั่วไป

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนตามช่องทางการแจ้งปัญหาสุนัขจรจัดในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘

ปี พ.ศ. (ม.ค.- ธ.ค.)	เรื่องร้องเรียน (เรื่อง)			
	รวม	ร้องเรียนมาที่ศูนย์ ควบคุมสุนัข โดยตรง	ร้องเรียนผ่าน ๑๕๕๕	บันทึกจาก หน่วยงานต่างๆ
๒๕๕๔	๔,๓๘๓	๓,๑๘๖	๖๙๗	๕๐๐
๒๕๕๕	๔,๙๘๓	๓,๖๑๗	๘๗๓	๔๙๓
๒๕๕๖	๔,๓๒๕	๒,๙๑๗	๙๑๓	๔๙๕
๒๕๕๗	๓,๙๗๗	๒,๙๓๗	๖๐๙	๔๓๑
๒๕๕๘	๔,๐๕๙	๒,๙๒๙	๖๗๗	๔๕๓

ปัญหาของสุนัขจรจัดที่เป็นสาเหตุให้ประชาชนร้องเรียนมายังกรุงเทพมหานคร มีการจัดแบ่งไว้เป็น ๓ กลุ่มปัญหา คือ เหตุเดือดร้อนรำคาญทั่วไป สุนัขจรจัดดุร้ายหรือถูกสุนัขจรจัดกัด และพบสุนัขจรจัดสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า เรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่ เป็นปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญทั่วไป แต่ปัญหาสุนัขดุร้ายหรือสุนัขกัด และสุนัขสงสัยโรคพิษสุนัขบ้าถึงจะมีจำนวนไม่มากนักในแต่ละปี แต่ความรุนแรงของปัญหาอาจสร้างความบาดเจ็บที่รุนแรงต่อร่างกาย และเป็นอันตรายต่อชีวิต ก็เป็นปัญหาที่ต้องให้ความสำคัญในระดับสูง โดยเฉพาะปัญหาสุนัขจรจัดเป็นโรคพิษสุนัขบ้ายังพบมากในเขตกรุงเทพมหานคร พบได้มากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทยมาโดยตลอด จำนวนเรื่องร้องเรียนที่แบ่งเป็นสาเหตุของปัญหาสุนัขจรจัดที่ได้รับร้องเรียนจากประชาชน แสดงไว้ตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนของประชาชนแจ้งสาเหตุของปัญหาสุนัขจรจัดในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘

ปี พ.ศ. (ม.ค.- ธ.ค.)	เหตุเดือดร้อนรำคาญ	สุนัขดุร้ายหรือถูกสุนัขกัด	สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า
๒๕๕๔	๔,๔๖๓	๑๑๙	๓๙
๒๕๕๕	๔,๗๙๙	๒๑๗	๔๖
๒๕๕๖	๔,๓๗๖	๓๕๒	๓๗
๒๕๕๗	๓,๗๒๐	๑๕๐	๓๓
๒๕๕๘	๓,๖๖๙	๑๔๘	๒๙

การจำแนกเรื่องร้องเรียนในเขตกรุงเทพมหานครตามถิ่นที่อยู่อาศัยของสุนัขจรจัด แบ่งตามพื้นที่สำนักงานเขต ตามตารางที่ ๔ จะแสดงพื้นที่สำนักงานเขตจำนวน ๑๐ แห่ง ที่มีเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดมากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และจากข้อมูลย้อนหลัง ๕ ปี พบว่ามีพื้นที่สำนักงานเขต ๕ แห่ง ได้แก่ ประเวศ ลาดกระบัง บางขุนเทียน บางกะปิ และบางแค เป็นพื้นที่พบเรื่องร้องเรียนมากที่สุดลำดับแรกทั้ง ๕ ปี มี สำนักงานเขต ๒ แห่ง ได้แก่ เขตจตุจักร และเขตมีนบุรี ติดอันดับหนึ่งในสิบ ๔ ปี แสดงให้เห็นว่าเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำๆตามพื้นที่สำนักงานเขตเดิมๆ

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดในเขตกรุงเทพมหานคร แยกตามพื้นที่สำนักงานเขตที่พบมากที่สุดสิบอันดับในปีพ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับที่	เขต	จำนวนเรื่องร้องเรียน ปี ๒๕๕๘ (เรื่อง)
๑	ประเวศ	๒๓๔
๒	ลาดกระบัง	๒๑๐
๓	บางขุนเทียน	๑๘๙
๔	จตุจักร	๑๑๕
๕	ตลิ่งชัน	๑๑๐
๖	บางกะปิ	๑๐๗
๗	สายไหม	๑๐๕
๘	มีนบุรี	๑๐๓
๙	คลองสามวา	๑๐๓
๑๐	บางแค	๑๐๐

ผลการดำเนินการที่ผ่านมา อ้างอิงจากผลการสำรวจและการรวบรวมข้อมูล พบว่าจำนวน สุนัขจรจัด และจำนวนเรื่องร้องเรียนที่มีเข้ามายังกรุงเทพมหานคร ยังไม่มีแนวโน้มลดลง จำเป็นต้องหา มาตรการ วิธีการใหม่ เพื่อเสริมกิจกรรมหลักให้บรรลุผล จากการพิจารณาฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนปัญหา สุนัขจรจัด การเก็บประวัติเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดตามพื้นที่สาธารณะ ไม่สามารถบันทึกประวัติแบบ เลขที่บ้าน หรือมีเลขดัชนีเพื่อการสืบค้นแบบทะเบียนราษฎร์ เนื่องจากสุนัขจรจัดอาศัยอยู่ตามพื้นที่ สาธารณะ การจัดเก็บข้อมูลใช้การอ้างอิงตามพื้นที่สำนักงานเขตไม่มีความละเอียดเพียงพอและเข้าถึงข้อมูล ได้ยาก และยากต่อการหยิบข้อมูลมาวิเคราะห์หรือประมวลผล ที่ผ่านมามีความพยายามแบ่งหมวดหมู่พื้นที่ ร้องเรียนเป็นลักษณะพื้นที่ที่มีความสำคัญ เช่น วัด ตลาด ชุมชน โรงเรียน เป็นต้น เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ เชิงรุกเข้าไปพื้นที่ ซึ่งให้ผลดีเฉพาะชุมชนขนาดใหญ่ และเป็นที่ยึดจุกเด่นชัด ขณะที่เรื่องร้องเรียนอีกจำนวน มากยังไม่สามารถนำเข้าสู่ระบบการจัดเก็บที่เหมาะสม ส่งผลให้การเก็บข้อมูลเรื่องร้องเรียนขาดความสมบูรณ์ เกิดความซ้ำซ้อน ผิดพลาด ไม่สามารถนำข้อมูลไปวางแผนปฏิบัติงานเชิงรุก

สรุปการจัดเก็บข้อมูลแบบแฟ้มประวัติโดยแบ่งหมวดหมู่ตามพื้นที่สำนักงานเขต ก่อให้เกิด ปัญหา โดยสรุปคือ

๑. ถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัดอยู่บริเวณพื้นที่รอยต่อระหว่างเขต จึงขึ้นอยู่กับผู้ร้องเรียนแจ้ง ว่าอยู่ที่พื้นที่เขตใด และอาจมีผู้ร้องเรียนคนอื่นแจ้งข้อร้องเรียนเข้ามาซ้ำซ้อนแต่อ้างอิง เป็นคนละพื้นที่
๒. ถนนหรือซอยบางแห่งมีชื่อเรียกหลายชื่อ ทำให้ถนนหรือซอยเดียวกันถูกระบุเป็นข้อ ร้องเรียนที่ต่างกัน
๓. ถนนหรือซอยบางแห่งมีชื่อปากซอยและท้ายซอยเป็นคนละชื่อกัน
๔. พื้นที่บางแห่งเป็นที่ตั้งของ วัด ตลาด โรงเรียน และชุมชนโดยรอบ ซึ่งมีสุนัขจรจัดที่ สร้างปัญหากลุ่มเดียวกัน วิ่งไปมาถึงกันในทุกจุด เรื่องร้องเรียนที่เกิดจากปัญหาของ สุนัขจรจัดกลุ่มเดียวกันจึงถึงกำหนดเป็นหลายพื้นที่
๕. พื้นที่ร้องเรียนจะถูกกำหนดเบื้องต้นโดยผู้ร้องเรียน ซึ่งบางแห่งไม่เป็นที่รู้จัก ต้อง เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการโทรศัพท์สอบถาม
๖. พื้นที่บางแห่งไม่สามารถกำหนดจุดพื้นที่ได้ชัดเจน เช่นริมถนนที่มีระยะทางยาวๆ ไม่มี จุดสังเกต หรือสุนัขสามารถเดินไปได้ไกลๆ ทำให้บางครั้งไม่สามารถค้นหาพื้นที่ที่ระบุ ตามคำร้องได้
๗. เนื่องจากการระบุพื้นที่เป็นไปอย่างหลากหลาย ขาดดัชนีที่ชัดเจน ทำให้การรวบรวม ข้อมูลเพื่อค้นหาพื้นที่ร้องเรียนที่เกิดซ้ำๆ ไม่สามารถทำได้
๘. เกิดการเข้าปฏิบัติงานซ้ำซ้อน เสียภาพลักษณ์ เนื่องจากเป็นสุนัขกลุ่มเดียวกัน แต่มีผู้ ร้องเรียนหลายคน และให้รายละเอียดพื้นที่ที่แตกต่างกัน
๙. ข้อมูลแบบแฟ้มประวัติ ทำให้มองไม่เห็นภาพสถานการณ์จริงๆ เช่นการกระจุกตัวของ พื้นที่ร้องเรียน จึงไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแผนเข้าปฏิบัติงานเชิงรุกใน พื้นที่เป้าหมายได้อย่างชัดเจน
๑๐. สุนัขมีการวิ่งไปมา อาจข้ามจากชุมชนหนึ่งไปอีกชุมชนหนึ่ง ทำให้การระบุพื้นที่ ร้องเรียนไม่สามารถกำหนดได้ชัดเจน

นิยามคำศัพท์

คนรักสัตว์ หมายถึง คนที่ให้ความช่วยเหลือหรือให้ที่พักพิงแก่สุนัขจรจัดจำนวนมากไว้ในบ้าน หรือออกไปให้ช่วยเหลือสุนัขจรจัดในพื้นที่สาธารณะต่างๆ ให้อาหารสุนัขเป็นประจำ ดูแลเอาใจใส่ตามสมควร เช่น เป็นผู้ดำเนินการให้สุนัขได้รับวัคซีนประเภทต่างๆ พาสุนัขพาพบสัตวแพทย์ คอยดูแลเมื่อสุนัขจรจัดเจ็บป่วย เป็นต้น

สุนัขจรจัด หมายถึง สุนัขที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะ หรือที่ว่างส่วนบุคคลที่ไม่มีคนอาศัยอยู่ในพื้นที่นั้น และไม่มีผู้แสดงความเป็นเจ้าของ

สุนัขมีเจ้าของ หมายถึง สุนัขที่มีผู้แสดงความเป็นเจ้าของ ให้อาศัยอยู่ภายในพื้นที่บริเวณบ้านพักอาศัยที่ตัวเองอาศัยอยู่ และให้อาหารเป็นประจำ

เรื่องร้องเรียน หมายถึง ประชาชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โทรศัพทหรือเขียนจดหมายหรือเดินทางมาด้วยตัวเองมาที่หน่วยงาน แจ้งสภาพปัญหาที่ตัวเองประสบอยู่และต้องการให้หน่วยงานรัฐแก้ไข

เหตุเดือดร้อนรำคาญจากสุนัขจรจัด หมายถึง การได้รับผลกระทบในการดำรงชีวิตแบบปกติอันมีเหตุมาจากสุนัขจรจัด ที่ไม่ได้เกิดจากการทำร้ายให้ได้รับบาดเจ็บ หรือการนำโรคให้เกิดการเจ็บป่วย

การวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์

๑. ประเมินสภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths)

๑. มีคลินิกสัตวแพทย์ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๘ แห่ง คอยสนับสนุนการดูแลสุขภาพ ผ่าตัดทำหมัน และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อลดปัญหาการเลี้ยงสุนัข และนำสุนัขไปปล่อยในที่สุุด รวมทั้งการคัดกรอง เฝ้าระวัง โรคติดต่อในสัตว์เลี้ยง ที่จะมีอันตรายถึงคน
๒. มีศูนย์ควบคุมสุนัขกรุงเทพมหานคร (ประเวศ) และศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด กรุงเทพมหานคร (อุทัยธานี) ทำหน้าที่รองรับสุนัขที่สร้างปัญหาตามพื้นที่สาธารณะ สุนัขที่ถูกประชาชนร้องเรียน และสุนัขไม่มีที่อยู่
๓. มีบุคลากร ที่มีความรู้ ความชำนาญ ช่วยฟื้นฟูสุขภาพสุนัขจรจัด สร้างความคุ้นเคย ฝึกสอนสุนัขให้เชื่อฟังคำสั่งเบื้องต้น และรอส่งต่อสุนัขจรจัดที่พัฒนาดีแล้วภายในศูนย์ฯ ไปสู่บ้านผู้รับอุปการะ
๔. มีกิจกรรมการออกให้บริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยงนอกสถานที่ ตามวัด หรือชุมชน เพื่อช่วยลดอัตราการตั้งท้องของสุนัขและเพิ่มจำนวนสมาชิก สร้างภูมิคุ้มกันโรค และผู้ดูแลสุนัขสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายใกล้บ้าน
๕. กิจกรรมการให้บริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว และการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยง เป็นการให้บริการฟรี ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ดูแลสุนัข

๖. ทีมจับสุนัขมีความชำนาญ และมีวิธีการจับได้สำเร็จโดยสุนัขไม่ได้รับบาดเจ็บ เป็นที่ยอมรับของสากล และเป็นต้นแบบให้ที่อื่นนำไปประยุกต์ใช้
๗. เจ้าหน้าที่จับสุนัขมีความชำนาญพื้นที่
๘. ขบวนการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดเป็นไปโดยหลักเมตตาธรรม ปราศจากการทำลายชีวิต เป็นที่ยอมรับของสังคม

จุดอ่อน (Weaknesses)

๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสุนัข พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ ไม่มีผลบังคับใช้อย่างเข้มงวดและจริงจัง ส่งผลให้เกิดการฝ่าฝืน หรือไม่เข้าใจกฎหมายที่มีอยู่
๒. กฎหมายที่ดูแลสัตว์ ออกมาจากต่างหน่วยงาน ผู้บังคับใช้กฎหมายขาดการบูรณาการ เพื่อให้มีผลบังคับใช้ที่จริงจัง
๓. การผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว จำเป็นต้องมีการเตรียมตัวสัตว์ ใช้เวลา และการดูแลหลังการผ่าตัด ผู้นำสัตว์มารับบริการต้องวางแผน เตรียมความพร้อม และแบ่งเวลา ทำให้ตัดสินใจช้า และอาจส่งผลให้สัตว์เลี้ยงตั้งท้องเสียก่อน และหากผู้เลี้ยงไม่สามารถแบกรับภาระการเลี้ยงดูแล้วนำไปปล่อย จะเกิดข้อร้องเรียนตามมา
๔. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยง ต้องมีการควบคุมให้ให้อยู่หนึ่งเพื่อรับการฉีดวัคซีนฯ ซึ่งทำได้ยากในสุนัขและแมวจรจัด เมื่อไม่มีผู้ที่คุ้นเคยเป็นคนควบคุม ทำให้สุนัขบางตัวไม่ได้รับวัคซีนฯ มีความเสี่ยงต่อการติดโรค
๕. สุนัขจรจัดเคลื่อนที่ได้เร็ว ทำให้การจับสุนัขในพื้นที่ไม่บรรลุผลสมบูรณ์ เนื่องจากสุนัขวิ่งหนี หลบซ่อน ไม่สามารถค้นหาตำแหน่งได้ ต้องเข้าปฏิบัติงานซ้ำ หรือเกิดปัญหาการร้องเรียนซ้ำในพื้นที่เดิม
๖. พื้นที่ร้องเรียนถูกระบุบนพื้นที่สาธารณะ ขาดความชัดเจน หรือบางที่ไม่มีผู้ติดต่อประสานงานได้ ทำให้เจ้าหน้าที่เสียเวลาในการค้นหาสถานที่ หรือไม่สามารถระบุสถานที่ได้ หรือไม่มีอยู่จริง
๗. พื้นที่สาธารณะที่ถูกร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัด ไม่มีดัชนีชี้วัดที่ชัดเจนว่าเป็นตำแหน่งใด ประกอบกับชื่อถนนและซอยในกรุงเทพมหานคร มีหลายชื่อเรียก จึงเกิดปัญหาการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน ข้อมูลอยู่ผิดที่ ตรวจสอบยาก ไม่สามารถนำมาประมวลผลในด้านต่างๆ เช่นการวางแผนเข้าไปปฏิบัติงานเชิงรุกในพื้นที่ที่เป็นเป้าหมายชัดเจนได้
๘. สุนัขจรจัดที่ถูกร้องเรียนว่าสร้างปัญหาในที่สาธารณะ ถูกมองโดยคนอีกกลุ่มที่มีใจรักสัตว์ว่าสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่รบกวนใคร และมักเป็นประเด็นขัดแย้งกันในพื้นที่อยู่บ่อยครั้ง โดยขาดแนวทางการแก้ไขปัญหาคัดเจน เจ้าหน้าที่ต้องใช้วิธีเจรจา ประนีประนอม ให้ได้ข้อตกลงที่ยอมรับได้ทั้งสองฝ่าย
๙. ข้อร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดมีเป็นจำนวนมาก และส่งผลให้มีการจับสุนัขออกจากพื้นที่มาไว้ที่ศูนย์ฯ มากขึ้นตามไปด้วย ขบวนการแก้ไขเรื่องร้องเรียน ๑ เรื่อง จะมีขั้นตอนเกี่ยวพันต่อเนื่องกับการดูแลสุนัขจรจัดไปอีกยาวนาน ประกอบกับผู้ขอรับอุปการะสุนัขออกจากศูนย์มีจำนวนน้อยมาก ส่งผลให้เกิดความแออัดและสุขลักษณะที่เหมาะสม

๑๐. การดูแลสุนัขจรจัดภายในศูนย์ฯ ทั้ง ๒ แห่งเป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุของปัญหา ใช้งบประมาณมาก และไม่ส่งผลให้ต้นเหตุของปัญหาสุนัขจรจัดลดลง อันเป็นเป้าหมายหลักของการปฏิบัติงาน
๑๑. ขาดการประสานงานและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)

๑. ผู้บริหารให้ความสนใจ และสนับสนุนงบประมาณ
๒. ในหลายๆจังหวัดเริ่มมีการรณรงค์การแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัด และมีสถานพักพิงสัตว์ของตัวเอง การประสานความร่วมมือกันทำงาน โดยเฉพาะเขตจังหวัดปริมณฑล จะช่วยกันแก้ปัญหาได้มากขึ้น
๓. สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่คนให้ความรักและความผูกพัน สุนัขจรจัดบางกลุ่มจึงได้รับโอกาสและความช่วยเหลือจากกลุ่มคนรักสัตว์ที่หยิบยื่นให้
๔. สุนัขจรจัดที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะจำนวนมาก สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ได้รับการยอมรับจากชุมชน ตลอดจนมีผู้ดูแล สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้จนสิ้นอายุขัย โดยไม่ถูกร้องเรียนว่าสร้างปัญหามายังกรุงเทพมหานคร
๕. มีกลุ่มคนรักสัตว์ มีจิตอาสาช่วยดูแลสุนัขจรจัดตามพื้นที่ต่างๆ มีการช่วยกันสร้างกลุ่มสังคมของคนที่มีใจรักสัตว์ เป็นการช่วยงานกรุงเทพมหานคร ในการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดไปได้ส่วนหนึ่ง หากมีการรวมตัวกันสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น จะส่งผลดีมากขึ้น
๖. มีศูนย์ดูแลสัตว์ของภาคประชาชนที่มีใจรักสัตว์หลายแห่ง ทำหน้าที่ช่วยเหลือและดูแลสุนัขจรจัดเหมือนที่กรุงเทพมหานครทำอยู่ โดยได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากการบริจาคของผู้มีใจรักสัตว์ เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของกรุงเทพมหานครทั้งบุคลากรและงบประมาณไปได้ส่วนหนึ่ง
๗. กลุ่มคนรักสัตว์มีความคุ้นเคยกันสุนัขจรจัดและดูแลสุนัขมาก่อนแล้วในบางพื้นที่ ถ้าสามารถประสานความร่วมมือในการดูแลสุนัข และเป็นเครือข่ายของกรุงเทพมหานคร จะช่วยให้สุนัขจรจัดที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นๆ ได้รับการดูแล และเฝ้าระวังปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้

อุปสรรค (Threats)

๑. ขาดแนวทางที่มีเป้าหมายชัดเจนว่าปัญหาสุนัขจรจัดจะหมดไปเมื่อไรและอย่างไร และแต่ละขั้นตอนต้องดำเนินการอย่างไร
๒. สุนัขเป็นสัตว์ที่มีวงจรชีวิตประมาณ ๑๐ ปี เข้าสู่วัยหนุ่มสาวที่สามารถผสมพันธุ์และตั้งท้องเมื่ออายุ ๖ เดือน สุนัขจะใช้เวลาตั้งท้องนาน ๒ เดือน ในการตั้งท้องแต่ละครั้งสามารถให้กำเนิดลูกได้คราวละหลายตัว และในหนึ่งปีสามารถตั้งท้องได้ ๒ ครั้ง ดังนั้นจำนวนสุนัขจึงสามารถเพิ่มจำนวนได้มากขึ้นอย่างรวดเร็ว
๓. การปล่อยให้สุนัขเพิ่มจำนวนขึ้นภายในบ้าน อันอาจเนื่องมาจากการขาดความเข้าใจในการเลี้ยงและใส่ใจการคุมกำเนิด ก่อให้เกิดการะยุ่งยากในการดูแล สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

มากขึ้น จนเป็นเหตุให้ผู้เลี้ยงสุนัขส่วนหนึ่งนำสุนัขไปปล่อยตามพื้นที่สาธารณะ อาทิ วัด ตลาด ที่รกร้าง

๔. สุนัขจรจัดที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะ มีการผสมพันธุ์เพิ่มจำนวนในกลุ่มสุนัขจรจัดด้วยตัวเอง และสร้างผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน
๕. เกิดข้อขัดแย้งจากมุมมองที่ต้องกันของกลุ่มคนที่ได้รับความเดือดร้อนจากสุนัขจรจัด และกลุ่มคนที่มีใจรักสัตว์ และต่างคาดหวังให้กรุงเทพมหานครดำเนินการแก้ไขปัญหที่ต่างกัน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหสุนัขจรจัดตามข้อร้องเรียน เป็นการบริหารความขัดแย้งของคนสองกลุ่ม
๖. สุนัขเป็นสัตว์และสิ่งมีชีวิต ผลการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ทั้งการจับสุนัข การดูแล จะถูกมองการกระทำด้วยความรู้สึก เช่น สงสาร และเห็นใจ มากกว่าเหตุผล ทำให้การปฏิบัติแก้ไขปัญหสุนัขจรจัดให้กับผู้เดือดร้อน จะไม่ได้รับการยอมรับ และมองว่าสุนัขถูกกระทำฝ่ายเดียว
๗. การเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหข้อร้องเรียนเรื่องสุนัขจรจัดที่ผ่านมา ไม่ส่งผลให้เรื่องร้องเรียนลดน้อยลง เนื่องจากการเพิ่มจำนวนขึ้นของสุนัข และการนำสุนัขมาปล่อยเพิ่มเติม
๘. โรคพิษสุนัขบ้าที่แฝงอยู่ในกลุ่มสุนัขจรจัดที่ไม่สามารถจับตัวมาฉีดวัคซีนได้ เป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่ต้องเฝ้าระวังอยู่ตลอดเวลา และยังอยู่นอกเหนือการควบคุมสภาพปัญหา

สุนัขจรจัดที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะต่างๆในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่เหมาะสม สร้างความสกปรก ส่งกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เห็บหมัด ทำลายทรัพย์สิน ส่งเสียงรบกวนยามวิกาล กีดขวางทางสัญจร สร้างความรู้สึกไม่ปลอดภัยจากสุนัขที่ก้าวร้าวหรือถูกสุนัขทำร้าย ตลอดจนเป็นพาหะนำโรคติดต่ออันตรายได้ ได้แก่ โรคพิษสุนัขบ้า ในแต่ละปีมีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสุนัขจรจัดและแจ้งเรื่องร้องเรียนมายังกรุงเทพมหานครให้ดำเนินการแก้ไขเป็นจำนวนมาก

แนวทางและข้อเสนอในการแก้ไขปัญห

การใช้เทคโนโลยีและความทันสมัยเข้ามาช่วยบริหารจัดการสภาพปัญหา ระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก หรือ จีพีเอส (Global Positioning System: GPS) คือระบบบอกตำแหน่งบนพื้นผิวโลก โดยอาศัยการคำนวณจากความถี่สัญญาณนาฬิกาที่ส่งมาจากดาวเทียมที่โคจรรอบโลกซึ่งทราบตำแหน่ง ทำให้ระบบนี้สามารถบอกตำแหน่ง ณ จุดที่สามารถรับสัญญาณได้ทั่วโลก โดยเครื่องรับสัญญาณ GPS รุ่นใหม่ๆ จะสามารถคำนวณความเร็วและทิศทางนำมาใช้ร่วมกับโปรแกรมแผนที่ เพื่อใช้ในการนำทางได้ แนวคิดในการพัฒนาระบบ GPS เริ่มต้นตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๗ เมื่อนักวิทยาศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา ติดตามการส่งดาวเทียมสปุตนิกของโซเวียต และพบปรากฏการณ์ดอปเปลอร์ของคลื่นวิทยุที่ส่งมาจากดาวเทียม พวกเขาพบว่าหากทราบตำแหน่งที่แน่นอนบนพื้นผิวโลก ก็สามารถระบุตำแหน่งของดาวเทียมได้จากการตรวจวัดดอปเปลอร์ และในทางกลับกันหากทราบตำแหน่งที่แน่นอนของดาวเทียม ก็สามารถระบุตำแหน่งบนพื้นผิวโลกได้

ทุกวันนี้มีการใช้อุปกรณ์ GPS กันอย่างกว้างขวาง และประชาชนมีความรู้เรื่อง GPS เป็นอย่างดี มีระบบเชื่อมโยงข้อมูลการจราจรในรูปแบบของดิจิทัล ประกอบกับการวางผังเมือง อย่างเป็นระเบียบ ทำให้การพัฒนาระบบ GPS เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว เช่น ในรถแท็กซี่จะพบอุปกรณ์ GPS ประจำอยู่แทบทุกคัน GPS ในโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ต เข้ามามีบทบาทแทนสมุดแผนที่ ปัจจุบันนี้ระบบ GPS สามารถค้นหาถึงระดับบ้านเลขที่ และนำทางไปสู่เป้าหมายได้อย่างถูกต้อง การใช้ GPS ร่วมกับแผนที่ภูมิศาสตร์ ที่อาจเป็นภาพถ่ายจริงของผิวโลก หรือภาพจำลองในมิติต่างๆ ช่วยให้การระบุพิกัดด้วย GPS จะให้เห็นสภาพแวดล้อมของพื้นที่ตามพิกัด สะดวกสบายในหลายๆด้าน และง่ายต่อการใช้งาน และมีความเที่ยงตรงสูง อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือในยุคปัจจุบันแทบทุกเครื่อง จึงมักจะมี GPS เป็นอุปกรณ์พื้นฐาน เพื่อใช้งานร่วมกับแอปพลิเคชันที่มีพัฒนาออกมาให้ใช้งาน เช่น โปรแกรมการนำทาง การค้นหาสถานที่ การหลีกเลี่ยงการจราจร หรือการคำนวณความเร็วและเวลาในการเดินทาง เป็นต้น

แนวคิดการใช้ GPS เพื่อการกำหนดพิกัดถิ่นที่อยู่อาศัยของสุนัขจรจัด จะเป็นการนำเทคโนโลยีที่มีใช้อย่างแพร่หลาย มาประยุกต์ใช้งานร่วมกับแผนที่กรุงเทพมหานคร โดยการใช้โปรแกรมการจัดการให้สามารถกำหนดพิกัดถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัดไว้บนแผนที่กรุงเทพมหานคร และเก็บข้อมูลการบันทึกพิกัดไว้ในระบบฐานข้อมูล จะช่วยให้มองเห็นภาพถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัดได้ชัดเจนขึ้น รวมไปถึงมองเห็นภาพรวมของเรื่องร้องเรียนทั้งหมดที่มีเข้ามายังกรุงเทพมหานครว่ามีการกระจายตัวหรือกระจุกตัวอยู่ตรงส่วนไหน เพื่อนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์และการวางแผนปฏิบัติงานเชิงรุกในพื้นที่ได้ถูกเป้าหมายได้อย่างง่ายดาย

ฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับการนำมาวิเคราะห์และวางแผนการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล การที่มีข้อร้องเรียนจากประชาชนเข้ามายังกรุงเทพมหานคร ย่อมหมายถึงในพื้นที่ต้องได้รับการใส่ใจแก้ไข เพื่อป้องกันการขยายผลเป็นปัญหาที่ใหญ่และยุ่งยากขึ้น การออกแบบการจัดเก็บฐานข้อมูลจึงจำเป็นต้องง่าย สะดวก ถูกต้อง และอำนวยความสะดวกในการวิเคราะห์การนำไปใช้ จะช่วยส่งผลในการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดได้สำเร็จมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันระบบเทคโนโลยีในหลายๆด้านมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ราคาถูกลง และเริ่มเป็นที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน การนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการปฏิบัติงานจะช่วยส่งผลดีในหลายๆด้าน ระบบเทคโนโลยีการกำหนดพิกัดทางภูมิศาสตร์ (global positioning system , GPS) เป็นอุปกรณ์ที่เริ่มมีใช้อย่างแพร่หลาย ราคาถูก และเริ่มเป็นอุปกรณ์พื้นฐานที่ต้องมีในโทรศัพท์มือถือ หรือแท็บเล็ต การนำประโยชน์ของ GPS มาประยุกต์ใช้ในการเก็บข้อมูลพื้นที่สาธารณะที่ถูกร้องเรียนเรื่องปัญหาสุนัขจรจัด โดยให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้กำหนดพิกัดถิ่นที่อยู่ของสุนัขจรจัดตามข้อร้องเรียนเมื่อเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ จะเป็นดัชนีที่ระบุพื้นที่ร้องเรียนที่มีความแม่นยำสูง และเมื่อนำมาใช้บนโปรแกรมที่พัฒนาให้ปรากฏบนแผนที่ ร่วมกับการออกแบบการใช้งานโปรแกรมให้สามารถจัดเก็บฐานข้อมูลให้ใช้ง่าย สะดวก สามารถวิเคราะห์ประมวลผล จะช่วยให้การเก็บฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียน เป็นพื้นฐานที่แม่นยำและเที่ยงตรง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือทำแผนการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดได้ง่ายและสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น ในประโยชน์เหล่านี้จึงจัดทำโครงการการพัฒนาระบบกำหนดพิกัดทางภูมิศาสตร์ของสุนัขจรจัด เพื่อเสริมสร้างกิจกรรมหลักให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องมากขึ้น ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และนำไปวิเคราะห์วางแผนการดำเนินการได้ใกล้เคียงเป้าหมายมากขึ้น และสามารถควบคุมปัญหาสุนัขจรจัดตามพื้นที่สาธารณะได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการบันทึกข้อมูลเรื่องร้องเรียนปัญหาสุนัขจรจัดด้วยระบบการกำหนดพิกัดทางภูมิศาสตร์ แทนการบันทึกเก็บด้วยแฟ้มประวัติ
๒. เพื่อปรับปรุงขั้นตอนการทำงาน จากการรับ-ส่งการปฏิบัติงานจากศูนย์ข้อมูล เป็นการรับ-ส่งทางโปรแกรมการจัดการงาน
๓. เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพงานให้เป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็ว
๔. เพื่อให้ได้ข้อมูลเรื่องร้องเรียนนำไปวิเคราะห์แผนปฏิบัติงานเชิงรุก จนสามารถควบคุมปัญหาสุนัขจรจัดได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

ข้อร้องเรียนเรื่องปัญหาสุนัขจรจัดทั้งหมด ได้รับการบันทึกจัดเก็บด้วยดัชนีระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ

๑. ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากผู้บริหาร เป็นส่วนสำคัญที่ให้การสนับสนุนเงินงบประมาณ มองเห็นประโยชน์ และความคุ้มค่า อยู่ที่ทำคำชี้แจง ทำความเข้าใจ และจัดทำบทสรุปผู้บริหารที่เข้าใจง่าย
๒. ระบบสารสนเทศ เป็นการพัฒนาโปรแกรมที่เหมาะสม ใช้ง่าย มีความเสถียร มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ การแสดงผลที่เข้าใจง่าย ยืดหยุ่นเพื่อการแสดงผลได้ตามมิติต่างๆ ประมวลผลการดำเนินโครงการ สรุปข้อมูล สามารถสั่งพิมพ์รายงาน
๓. บุคลากร ต้องมีการอบรมตามคู่มือการใช้งานจนมีความเข้าใจ ฝึกฝนการใช้งานจนชำนาญ และมีการสอบวัดผล
๔. การบริหารจัดการ เป็นการชี้แจงแนวทาง การดำเนินการตามหนังสือคู่มือ การสำรวจประเมินผล การแก้ไขปัญหาอุปสรรค การสื่อสารชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการเป็นไปตามขั้นตอนที่วางไว้
๕. การติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อดูการเข้าใช้งานโปรแกรมการจัดการ การกรองข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน การกำหนดพิกัดถิ่นที่อยู่สุนัขอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในคู่มือ

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ
๒. จัดซื้อจัดจ้าง อุปกรณ์ระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์และนำเข้าข้อมูล โปรแกรมการจัดการระบบเครือข่าย และค่าเช่าใช้สัญญาณ
๓. จัดให้มีการอบรมบุคลากร ฝึกฝนการใช้งาน กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก และกำหนดสิทธิ์การใช้งาน

๔. จัดทำคู่มือการใช้งาน อธิบายขั้นตอนการใช้งานการใช้งาน และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
๕. ให้เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนดำเนินการนำเข้าข้อมูลที่ประชาชนเข้ามาทางโทรศัพท์เข้าสู่โปรแกรมการจัดการ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการใช้งานเปรียบเทียบกับการบันทึกข้อมูลด้วยการเขียน
๖. ให้เจ้าหน้าที่จับสุนัขดำเนินการบันทึกข้อมูลการจับสุนัขจรจัดจากพื้นที่ร้องเรียน และให้ GPS ระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์เข้าสู่โปรแกรมการจัดการ
๗. ประเมินความสามารถเข้าถึงข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ ที่ได้รับสิทธิ์ให้เข้าใช้โปรแกรมการจัดการ
๘. รูปแบบของการดำเนินงานแนวใหม่ เจ้าหน้าที่จับสุนัขสามารถเข้าดูข้อมูลเรื่องร้องเรียนที่อยู่ใกล้เคียง และสามารถเข้าดำเนินการได้ทันที จะช่วยลดขั้นตอนการรับข้อมูลจากศูนย์ฯในตอนเช้า และสามารถรายงานผลการจับสุนัขด้วยการนำเข้าข้อมูลจากพื้นที่ปฏิบัติงาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่วนกลางจะรับรู้ได้ในทันที ลดขั้นตอนการนำข้อมูลมารายงานผลในตอนเย็น
๙. สามารถปรับลดขั้นตอนการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดตามข้อร้องเรียน โดยใช้โปรแกรมการจัดการเป็นศูนย์กลางของข้อมูล เจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิ์ใช้งาน จะเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่ แทนการใช้เจ้าหน้าที่เป็นศูนย์กลางข้อมูล ในพื้นที่ที่มีผู้แจ้งเรื่องร้องเรียน และเจ้าหน้าที่นำเข้าข้อมูลสู่ระบบโปรแกรมการจัดการ เจ้าหน้าที่จับสุนัขที่อยู่ในพื้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูล และเข้าดำเนินการได้ทันทีถ้าเป็นพื้นที่ใกล้เคียง ส่งผลให้ขั้นตอนการทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว
๑๐. ประมวลผลข้อมูล ดูจำนวนเรื่องร้องเรียน จำนวนสุนัขที่จับออกจากพื้นที่ เรื่องที่ดำเนินการแล้ว เรื่องที่รอดำเนินการ จะถูกรายงานผลให้เจ้าหน้าที่รับทราบและเข้าไปดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ

ภายใน ๖ เดือนหลังจากได้รับอนุมัติโครงการ

งบประมาณ

ใช้งบประมาณรวม ๓๓๒,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑. ค่าอุปกรณ์ระบุพิกัดภูมิศาสตร์และนำเข้าข้อมูล ๖ เครื่องๆละ ๑๐,๐๐๐ บาท ๖๐,๐๐๐ บาท	
๒. ค่าจ้างพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดการ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าพื้นที่จัดเก็บข้อมูล	๑๐๐,๐๐๐ บาท
๔. ค่าเช่าใช้ระบบอินเทอร์เน็ต ๖ เครื่องๆละ ๑๒,๐๐๐ บาท/ปี รวม	๗๒,๐๐๐ บาท

แผนการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	เดือน ๑	เดือน ๒	เดือน ๓	เดือน ๔	เดือน ๕	เดือน ๖	เดือน ๗	เดือน ๑๒
อนุมัติโครงการ	●							
จัดซื้อ/จัดจ้าง		←				→		
อบรมบุคลากร						●		
ทดสอบ/ฝึกฝนทักษะ						●		
เริ่มดำเนินโครงการ						●	→	
ทดสอบ ปรับปรุงแก้ไข							●	
ประเมินผล								●

แนวทางการบริหารความเสี่ยง

๑. การให้ความสำคัญของผู้บริหาร และการสนับสนุนงบประมาณดำเนินโครงการ อยู่ที่ยกชี้แจงทำความเข้าใจ จัดทำบทสรุปผู้บริหารที่ชัดเจน มองเห็นภาพความสำเร็จ และตระหนักถึงปัญหาการใช้การบริหารจัดการในรูปแบบเดิม การปรับเปลี่ยนที่ใช้เงินงบประมาณไม่สูงมาก แต่ได้ผลการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการปฏิบัติงานแบบพลิกโฉม และทันสมัย
๒. การกำหนดคุณสมบัติของโปรแกรมการจัดการที่ใช้งานง่าย
 - ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีความชำนาญเข้าร่วมกำหนดรูปแบบ
 - กำหนดให้มีการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขจนให้ความรู้สึกเป็นมิตรกับผู้ใช้งาน
๓. จัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากร และฝึกทักษะจนชำนาญ ให้บุคลากรผู้ใช้งาน เข้ามามีส่วนร่วมให้เห็นในการพัฒนาโปรแกรมการใช้งาน
 - จัดการฝึกอบรม และสอบความรู้
 - ฝึกทักษะการใช้งาน และทดสอบ
 - มีการทบทวนความรู้ตามช่วงเวลา เช่น ปีละครั้ง
๔. จัดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นผู้ใช้งานหลัก ผู้ใช้งานสำรอง หรือทุกคนสามารถเข้าใช้งานได้ง่าย ถูกต้อง และตามสิทธิที่อนุญาต
 - กำหนดสิทธิ์การเข้าใช้งานด้วยรหัสผ่าน
๕. จัดให้มีกำลังไฟสำรองในยามฉุกเฉิน เพื่อป้องกันระบบล่ม ล้มเหลวในการเข้าใช้งาน
๖. จัดทำคู่มือการใช้อุปกรณ์และโปรแกรมการใช้งาน เพื่อใช้ทบทวนความรู้ความเข้าใจ และอ้างอิงในการแก้ไขปัญหา
๗. มีระบบตรวจสอบและติดตามผล การแจ้งเตือนเมื่อมีข้อผิดพลาด

๘. การตรวจสอบและซ่อมบำรุงอุปกรณ์และโปรแกรม ตามระยะเวลา เพื่อให้อุปกรณ์อยู่ในสภาพดี และพร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา
๙. การจัดระบบสำรองข้อมูล (Back up) เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย ถือเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากสำหรับการจัดเก็บข้อมูลในระบบความจำของคอมพิวเตอร์
 - จัดให้มีหน่วยเก็บข้อมูลสำรอง
 - มีการสำรองข้อมูลสม่ำเสมอ และแยกเก็บไว้ต่างหาก
๑๐. มีระบบรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันการถูกโจมตี หรือทำลายข้อมูล จากผู้ไม่หวังดีในโลกอินเทอร์เน็ต กำหนดให้มี
 - โปรแกรมแอนติไวรัส มีการอัปเดตข้อมูลที่สม่ำเสมอ
 - กำหนดสิทธิ์ผู้ใช้งาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ระบบการจัดเก็บข้อมูลเรื่องร้องเรียนศูนย์จรจัดที่ทันสมัย และใช้งานง่าย ถูกต้องแม่นยำ
๒. สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกจุดที่มีคอมพิวเตอร์ ช่วยให้ผู้ใช้ปฏิบัติงานระสานงานและรับทราบผลการปฏิบัติงานกันได้ทันที
๓. ลดขั้นตอนการรับงานและส่งผลการปฏิบัติงานในแต่ละวัน และจะทราบผลการปฏิบัติงาน เช่น การจับสุนัข จำนวนตัว เพศ สีเวลาที่จับ ได้ในทันทีที่มีการนำเข้าข้อมูล
๔. ลดขั้นตอนการเก็บเอกสาร และการค้นหาข้อมูล
๕. สามารถมองเห็นพื้นที่ร้องเรียนโดยภาพรวมได้บนแผนที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความชัดเจนและเข้าใจง่ายกว่าระบบแฟ้มเอกสาร
๖. นำข้อมูลมาใช้วางแผนเชิงรุก เช่น เข้าไปณรงค์ผ่าตัดทำหมันเพื่อลดอัตราการตั้งท้องของสุนัขจรจัด ระดมฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หรือเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเฝ้าระวังปัญหาในอนาคต
๗. การวิเคราะห์หรือประมวลผลข้อมูล สามารถทำได้ง่าย โดยออกแบบให้ระบบโปรแกรมการจัดการแสดงรูปแบบที่ต้องการออกมาได้

การประเมินผล

- ๑ ร้อยละของเรื่องร้องเรียนได้รับการบันทึกข้อมูลเข้าระบบโปรแกรมการจัดการ
๒. ร้อยละของข้อมูลที่ได้รับการบันทึกข้อมูลที่ครบถ้วนทุกรายการ

บรรณานุกรม

เกษกนก ศิริณฤมิตร. ๒๕๔๘. วิทยาการสืบพันธุ์สุนัขเพศเมีย พิมพ์ครั้งที่ ๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัดโปรพรินท์
ฟรีเพลส กรุงเทพฯ หน้า ๘๑-๘๓.

จันทร์หา สิมหทัย . ๒๕๔๖. บทบาทที่เป็นจริงและความคาดหวังในการแก้ปัญหาสุนัขจรจัดของกรุงเทพมหานคร
๒๕๔๕ – ๒๕๔๖. วารสารสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ฯ ปีที่ ๑๕ (๔) ประจำเดือนตุลาคม –
ธันวาคม ๒๕๔๖ หน้า ๒๑ – ๒๙.

จันทร์หา สิมหทัย . ๒๕๔๘. การศึกษาความชุกของโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขจรจัดในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคของ
กรุงเทพมหานคร วารสารสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ฯ ปีที่ ๑๗ (๑) ประจำเดือนมกราคม –
มีนาคม ๒๕๔๘ หน้า ๒๙ – ๓๕.

สรุปผลการสัมมนากลยุทธ์ควบคุมสุนัขจรจัดในกรุงเทพมหานคร. ๒๕๔๓. กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนัก
อนามัย กรุงเทพมหานคร.